

Lún-pơ-sū-tiⁿ-sū-kín

Jacob kap Wilhelm Grimm

Kớ-chá kớ-chá, bớ-kok ũ 1-phiền som-nâ, som-nâ piⁿ ũ 1-tiâu khe, khe piⁿ ũ 1-keng bí-ká. Che bí-ká seng-lí bá, thâu-ke put-chí sần-chhiah, i ũ 1-ê cha-bớ-kiáⁿ, chiaⁿ sĩ chheng-chhun ê hó nî-kí. Hit-tiáp Thâu-ke ũ tãi-chì ài biân-kun chham-siông, kiaⁿ Ông khoàⁿ i bô bák-tê, khui-chhùi hong-hàm kóng. “Goán cha-bớ-kiáⁿ ē-hiáu kã tiū-chháu pháng chò kim-soàⁿ.” Ông kóng, “Hiah kî-khá. Án-ne kiò i mî-á chàl lăi, tián hō góa khoàⁿ.”

Keh-tng-kang, cha-bớ-kiáⁿ lăi kàu ông-keng, Ông chhōa i khi 1-keng pâng-keng, tiū-chháu tún kah móa-móa-sĩ, koh ũ 1-tâi pháng-chhia. Ông kóng, “Kín pháng, mî-á-chàl chia-ê tiū-chháu tō chiâu-chiâu pháng chò kim-soàⁿ, bô, beh kã lí thâi-thâu.” Kóng soah, koàiⁿ 1-siaⁿ, khòm--1-ê, mng chhoàⁿ--leh, chò i khi. Che bí-ká ê cha-bớ-kiáⁿ to bōe-hiáu kã tiū-chháu pháng chò kim-soàⁿ, chē tī hia kim-kim khoàⁿ, jú siūⁿ jú pi-ai, choăⁿ-a lăi khàu chhut-siaⁿ.

Bô tiuⁿ-tī thang-á-mng gōa-kháu 1-ê sòe-hàn-lâng thiàu--jip-lăi, kóng, “A-niū-á, siáⁿ-sū khàu kah án-ne sĩ?” Cha-bớ-gín-á kóng, “Ông kiò góa kã chia-ê tiū-chháu pháng chò kim-soàⁿ, góa to bōe-hiáu, taⁿ beh hō lăng thâi-thâu ah.” Sòe-hàn-lâng mng kóng, “Góa nã kã lí tàu kha-chhiú, lí ũ siáⁿ-mih thang hō góa?” “Góa ê phoah-liân sàng--lí,” cha-bớ-gín-á án-ne ìn. He sòe-hàn-lâng kã phoah-liân thêh--khi, chē tī pháng-chhia thâu-chêng, hui, hui, hui, tǎh 3-liân, chit-liáp se-ák tīⁿ-tīⁿ choân kim-soàⁿ. I koh thiⁿ kóa-á tiū-chháu khi--nìh, hui, hui, hui, tǎh 3-liân, koh chit-liáp se-ák tīⁿ-tīⁿ choân kim-soàⁿ. Tō án-ne bú kah thiⁿ thiah-háh, kui-keng ê tiū-chháu lóng-chóng pháng chò kim-soàⁿ.



Chit-thâu-chá Ông tō lăi, khoàⁿ-tiòh hia-ê kim-á, hoaⁿ-hí kah bōe kờ--tit, chóng--sĩ lăng siáu-tham, chia-ê kim-á beh nah ũ-kàu. I kã bí-ká ê cha-bớ-kiáⁿ chhōa khi lêng-gōa 1-keng pâng-keng, koh kahh tōa-keng, tiū-chháu tún kah móa-móa sĩ, mǎ sĩ ũ 1-tâi pháng-chhia. Ông kóng, “Lí nã ũ siòh sĩⁿ-miã, tō piàⁿ-sì pháng.” Kóng soah, koàiⁿ 1-siaⁿ, khòm--1-ê, mng chhoàⁿ--leh, chò i khi. Che cha-bớ-gín-á iù-goân bōe-hiáu pháng kim-soàⁿ, tī hia khàu. Sòe-hàn-lâng koh lăi, mng kóng, “Góa nã kã lí tàu saⁿ-kăng, lí ũ

siáⁿ-mih thang hō góa?” “Góa ê chhiú-chí sàng--lí.” Sòe-hàn-lâng chhiú-chí thêh--khì, chē tī pháng-chhia thâu-chêng pháng kui-mî, kui-keng ê tiū-chháu lóng-chóng pháng chò kim-soàⁿ.

Ông lăi, chit-ê khoàⁿ, thiòng kah bán chhui-chhiu, chóng--sī chia-ê kim-á iū-goân bô kàu. Ông kâ cha-bó-gín-á chhōa khi lēng-gōa 1-keng pâng-keng, koh kah tōa-keng, tiū-chháu mā sī tún kah móa-móa sī. I kóng, “Chia--ê mā tiòh pháng, nā pháng ē liáu, góa chhōa lí chò ông-hiō.” I siūⁿ kóng, sui-bóng che cha-bó-gín-á sī bí-ká chhut-sin, beh khi chhōe 1-ê phēng i kah hó-giàh--ê sī chin oh-tit chhōe.

Che cha-bó-gín-á hō lêng koaiⁿ tī pâng-keng, Sòe-hàn-lâng iū koh lăi ah, i kóng, “Góa nā koh kâ lí tàu saⁿ-kâng, lí ũ siáⁿ-mih thang hō góa?” Cha-bó-gín-á kóng, “Taⁿ góa lak-tē-á tē pōng-chí, bô mih-kiāⁿ thang sàng--lí ah.” “Nā bô, tán lí chò ông-hiō sīⁿ kiáⁿ, thâu-1-ê gín-á sàng--góa.” Cha-bó-gín-á siūⁿ kóng, “Taⁿ mā bô-tek-khak Ông kóng-ōe ũ chún-sng, beh hō góa chò ông-hiō, nā chún-kóng chò ông-hiō mā bô-tek-khak ē sīⁿ kiáⁿ, nā chún-kóng sīⁿ kiáⁿ, i Sòe-hàn-lâng mā bô-tek-khak tō ē-kì tit lăi thó. Sī-kàu sī tam-tng, bô bí chú han-chî-thng.” Tō ín--i. Sòe-hàn-lâng koh chē tī pháng-chhia thâu-chêng bô-êng kui-mî, kâ tiū-chháu pháng chò kim-soàⁿ.

Thàu-chá Ông lăi, khoàⁿ he tiū-chháu lóng pháng chò kim-soàⁿ, tōa hoaⁿ-hí, chhōa cha-bó-gín-á chò bó, chū án-ne bí-ká ê cha-bó-kiáⁿ soah lăi chò ông-hiō.

Kòe 1-tang, Ông-hiō kâ he sòe-hàn-lâng ê tãi-chì bōe-kì liáu-liáu, sīⁿ 1-ê kó-chui iⁿ-á. Hiông-hiông he sòe-hàn-lâng ùi thang-á-mng gōa-kháu thiàu--jip-lăi, kóng, “Hit-tiáp ín--góa ê, taⁿ ài hō--góa.” Ông-hiō tōa kiaⁿ-hiāⁿ, kóng beh iōng choân-kok ê kim-gín kap i oāⁿ. Sòe-hàn-lâng kóng, “Bōe giàn. Kim-gín góa chió-khoeh, oah-mih kah hi-hán.” Ông-hiō sùi lău bák-sái, tōa-siaⁿ háu, Sòe-hàn-lâng soah m̄-kam i. “Hó lah, góa hō lí 1-pái ki-hōe, nā 3-kang lăi lí ũ hoat-tō ioh-tiòh góa ê miâ, gín-á lí tō lău--leh.”

Ông-hiō siūⁿ kóng, nā sī miâ beh hō lêng ioh, he pah-bīn sī chin hán-kìⁿ ê kòai-miâ. I kui-mî bô khùn teh siūⁿ khoàⁿ siáⁿ-mih miâ kah kî-kòai, koh phài 1-ê khim-chhe sî-kè khi mng, khoàⁿ ũ siáⁿ-mih hán-kìⁿ ê miâ bô. Keh-tng-kang Sòe-hàn-lâng lăi, kiò Ông-hiō ioh i ê miâ.

“Lí kám sī sīⁿ Tân, hō chò Tân Lúi-kong?”

“M̄-sī, m̄-sī.”

“Lí kám sī sīⁿ Lâm, hō chò Lâm Sio-chiú?”

“M̄-sī, m̄-sī.”

“Lí kám sī sīⁿ Lău, hō chò Lău Phīⁿ-hoeh?”

“M̄-sī, m̄-sī.”

Tē-2-kang, Sòe-hàn-lâng koh lăi hō Ông-hiō ioh i ê miâ.

“Lí kám sī sīⁿ Png, hō chò Png Chhau-sng?”

“M̄-sī, m̄-sī.”

“Lí kám sī sīⁿ Koeh, hō chò Koeh Lō-lâng?”

“M̄-sī, m̄-sī.”

“Lí kám sī sīⁿ Chhòa, hō chò Chhòa Chhiⁿ-sái?”

“M̄-sī, m̄-sī.”

Tē-3-kang, Khim-chhe tng--lâi ah. I kóng, “Góa chit-chōa khi, mā bô mng-tiōh siáⁿ-mih kî-kòai ê miâ. Chóng--sī, góa hit-àm kiâⁿ kàu chhim-soaⁿ nâ-lâi, hit-hō hô-lî kap thờ-á soeh boán-an ê só-châi, tī hia khoàⁿ-tiōh 1-keng sòe-keng chháu-á chhù, mng-kháu-tiâⁿ 1-pha hóe-khùn teh sio, 1-ê kek-kut ê sòe-hàn-lâng tī hia ná thiàu-bú ná chhiùⁿ-koa —

“Kin-á-jit hang pháng,
Mî-á-chhài kek chiú,
Aū--jit Ông-hiō in-kiáⁿ tō beh thêh kàu chhiú.
Sim-sek tãi,
Lóng bô lêng chai,
Lún-pơ-sū-tiⁿ-sū-kín hō lí ioh bô-lō-lâi.”

Ông-hiō thiaⁿ-tiōh chit-ê miâ jōa hoaⁿ-hí leh. Bô-jōa-kú, Sòe-hàn-lâng lâi, mng kóng, “Ông-hiō sió-chiá, góa hō chò siáⁿ-mih miâ?”

“Lí kám sī sīⁿ Sih, hō chò Sih Hó?”

“M̄-sī, m̄-sī.”

“Lí kám sī sīⁿ Tiō, hō chò Tiō Kâu?”

“M̄-sī, m̄-sī.”

“Bô-tek-khak lí sī hō chò Lún-pơ-sū-tiⁿ-sū-kín?”

“Chit-hō tãi-chì lí thài ē chai? Chit-hō tãi-chì lí thài ē chai?” Sòe-hàn-lâng khi kah piàⁿ-sìⁿ-miâ chàm thô-kha, siuⁿ kòe chhut-lát, tì-kàu kui-ki chiàⁿ-kha chiâu-chiâu hàm lòh thô--nih. I siūⁿ beh kâ kha poêh-chhut-lâi, sim kông hóe tòh jîn m̄-tiōh kha, siang-chhiú tēⁿ tò-kha chhut-lát khiú, soah kâ ka-tī lì chò 2-poàⁿ.